

Č. j. 6488/2019-900000-231

Věc: Informace pro daňové subjekty – Zelená nafta v roce 2019

Ke znění zákona účinnému od: 1. 2. 2019

Doplňuje/mění předchozí zveřejněná stanoviska: žádné

Zpracoval: kpt. Ing. Pavel Říha

Dne: 29. 1. 2019

Dne 10. 1. 2019 byl ve Sbírce zákonů ČR vyhlášen zákon č. 4/2019 Sb., kterým se mění zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“). Tímto zákonem bylo významným způsobem novelizováno ustanovení § 57 zákona, upravující vrácení daně z minerálních olejů osobám užívajícím tyto oleje pro zemědělskou prvovýrobu a pro provádění hospodaření v lese (dále jen „zelená nafta“).

Zákon je účinný od 1. 2. 2019, avšak na základě přechodného ustanovení (Čl. II Bod 2) se pro nárok na vrácení daně ze zelené nafty, který vznikl od 1. ledna 2019 do dne předcházejícího dni nabytí účinnosti tohoto zákona, použije § 57 zákona ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Nárok na vrácení daně ze zelené nafty, který vznikl v roce 2018, se vyměřuje dle zákona ve znění účinném před 1. lednem 2019.

Pohonné hmoty, na které lze nárok na vrácení daně uplatnit

Nově lze od 1. 1. 2019 uplatnit nárok na vrácení daně pouze na „čistou“ motorovou naftu bez přídavku biosložky (B0) dle § 45 odst. 1 písm. b) zákona a na motorovou naftu s přídavkem biosložky do 7 % objemových (B7) dle § 45 odst. 2 písm. j) zákona. Na tzv. „směsnou“ motorovou naftu s přídavkem biopaliva nad 30 % objemových (B30) dle § 45 odst. 2 písm. c) zákona již nelze nárok na vrácení daně uplatňovat.

Výše vrácené daně

Daň ve výši 9 500 Kč/1 000 l minerálních olejů se vrací osobě uvedené v odstavci 1 zákona, provozující:

- živočišnou výrobu, pokud tato osoba neprovozuje rostlinnou výrobu
- rostlinnou výrobu se zastoupením citlivých plodin a révy vinné alespoň 0,1, pokud tato osoba neprovozuje živočišnou výrobu
- současně rostlinnou výrobu a živočišnou výrobu s intenzitou chovu těchto zvířat nad 0,3 (včetně 0,30)
- rostlinnou výrobu se zastoupením citlivých plodin a révy vinné alespoň 0,1 a živočišnou výrobu s intenzitou chovu těchto zvířat do 0,3 (respektive do 0,29).

Daň ve výši 4 380 Kč/1 000 l minerálních olejů vrací ostatním osobám uvedeným v odstavci 1 zákona, tedy provozujícím:

- rybníkářství podle zákona upravujícího rybářství
- hospodaření v lese podle lesního zákona
- rostlinnou výrobu se zastoupením citlivých plodin a révy vinné méně než 0,1, pokud tato osoba neprovozuje živočišnou výrobu
- současně rostlinnou výrobu se zastoupením citlivých plodin a révy vinné méně než 0,1 a živočišnou výrobu s intenzitou chovu těchto zvířat do 0,3 (respektive do 0,29)

Citlivé plodiny

Další novinkou je zavedení pojmu „zastoupení citlivých plodin a révy vinné“, kdy citlivou plodinou se pro účely vrácení daně ze zelené nafty rozumí plodina, na kterou je poskytována dobrovolná podpora vázaná na produkci podle nařízení vlády upravujícího stanovení některých podmínek poskytování přímých plateb zemědělcům (§ 19 až § 28 nařízení vlády č. 50/2015 Sb.). Citlivá plodina je tedy ta, na kterou byla požádána dobrovolná podpora – v LPIS má u výměry pozemku vyznačen příznak „VCS“.

Zastoupení citlivých plodin a révy vinné se vypočte jako podíl výměry zemědělské půdy s citlivými plodinami a révou vinnou a výměry zemědělské půdy s druhem zemědělské kultury orná půda nebo trvalá kultura zaznamenaných nebo vedených pro osobu v LPIS.

Způsob výpočtu zastoupení citlivých plodin a révy vinné bude stanoven vyhláškou.

Volba způsobu prokazování spotřeby pohonných hmot

Nejvýznamnější změnou zákona je způsob prokazování spotřeby pohonných hmot pro stanovený účel. Nově lze prokázat spotřebu minerálních olejů dvěma způsoby:

- evidencí o skutečné spotřebě, nebo
- evidencí využití půdy podle uživatelských vztahů vedenou podle zákona upravujícího zemědělství nebo ústřední evidencí hospodářských zvířat vedenou podle plemenářského zákona (dále jen „evidence LPIS nebo evidence IZR“).

Způsob prokazování spotřeby si volí pouze osoby provozující rostlinnou nebo živočišnou výrobu. Volba způsobu spotřeby není umožněna pro rybníkáře a pro osoby provádějící hospodaření v lese (tyto osoby prokazují spotřebu vždy evidencí o skutečné spotřebě)

Volba způsobu prokazování spotřeby pro daný kalendářní rok se provede podáním prvního daňového přiznání (dále jen „DAP“) za tento kalendářní rok, ve kterém si osoba uplatňuje nárok na vrácení daně za rostlinnou nebo živočišnou výrobu (tzn. pod osoba podá v průběhu kalendářního roku DAP za zdaňovací období čtvrtletí, v němž uplatní nárok na vrácení daně dle skutečné spotřeby, nemůže již tuto volbu změnit a podat po skončení kalendářního roku DAP za zdaňovací období rok, v němž by uplatnil nárok na vrácení daně dle normativu). Tuto volbu nelze v průběhu kalendářního roku změnit, a to ani podáním dodatečného DAP. Zvolený způsob se použije pro všechny činnosti rostlinné nebo živočišné výroby (nelze rostlinnou výrobu prokazovat evidencí a živočišnou výrobu normativem a naopak).

Prokazování spotřeby pohonných hmot „evidencí o skutečné spotřebě“

Způsob prokazování spotřeby minerálních olejů „evidencí o skutečné spotřebě“ zůstal obdobný, jako byl před 1. 1. 2019. Subjekty, které si zvolí tento způsob prokazování spotřeby, jsou i nadále povinny vést podrobnou evidenci o skutečné spotřebě minerálních olejů pro daný účel. Náležitosti evidence jsou však nově upraveny zákonem (dříve náležitosti evidence upravovala prováděcí vyhláška) a jsou následující:

- místo spotřeby minerálních olejů,
- druh vykonávané práce, při níž došlo k použití minerálních olejů pro zemědělskou prvovýrobu nebo pro provádění hospodaření v lese,
- celkové množství spotřebovaných minerálních olejů,

- jednoznačnou identifikaci právního důvodu, na jehož základě osoba provádí hospodaření v lese podle lesního zákona, pokud se jedná o tuto osobu.

Prokazování spotřeby pohonných hmot „evidencí LPIS nebo evidencí IZR“

Novinkou je způsob prokazování spotřeby „evidencí LPIS nebo evidencí IZR“. Při volbě prokazování spotřeby pomocí těchto evidencí se má za to, že spotřeba je prokázána, má-li osoba uplatňující si nárok na vrácení daně v příslušné evidenci využití půdy podle uživatelských vztahů vedenou podle zákona upravujícího zemědělství (LPIS) nebo ústřední evidencí hospodářských zvířat vedenou podle plemenářského zákona (IZR) na sebe evidována hospodářská zvířata nebo zemědělskou půdu s druhem zemědělské kultury orná půda, trvalý travní porost nebo trvalá kultura.

Osoba, která si zvolí tento způsob prokazování spotřeby, tedy již nemusí vést evidenci o skutečné spotřebě minerálních olejů. Výše spotřeby se určí dle ročního normativu minimální spotřeby minerálních olejů.

V případě volby prokazování spotřeby evidencí LPIS nebo evidencí IZR platí, že za jednotlivé kalendářní měsíce bylo spotřebováno množství minerálních olejů odpovídající množství minerálních olejů stanovenému podílem z ročního normativu minimální spotřeby

Výše ročních normativů minimální spotřeby a jejich kategorie a podílové rozdělení ročních normativů minimální spotřeby na jednotlivé kalendářní měsíce bude stanoveno vyhláškou.

Prokázání nákupu minerálních olejů

I nadále je třeba prokázat nákup pohonných hmot za cenu obsahující daň. Pro účely zelené nafty se nákup prokazuje stejným způsobem jako doposud – doklady o prodeji, nebo v případě jejich výroby interními doklady.

Veškerá spotřeba uvedená v evidenci o skutečné spotřebě i spotřeba vypočtená pomocí normativů musí být podložena doklady o prodeji. Jinými slovy, množství minerálních olejů uvedených na dokladech o prodeji musí být stejné nebo vyšší, než je množství minerálních olejů vykázaných v evidenci o skutečné spotřebě nebo vypočtené pomocí normativu. V případě, že je množství minerálních olejů na dokladech o prodeji menší než je skutečná spotřeba dle evidence nebo spotřeba vypočtená pomocí normativu, daň se vrací pouze na množství minerálních olejů na dokladech o prodeji uvedených. Nelze vracet daň, jejíž zaplacení nebylo prokázáno.

Zdaňovací období

Dosavadní zdaňovací období „kalendářní měsíc“ bylo po pro účely vrácení daně ze zelené nafty novelou zákona o spotřebních daních „zrušeno“.

Od 1. 1. 2019 jsou nově zavedena dvě různá zdaňovací období pro účely vrácení daně ze zelené nafty:

- kalendářní čtvrtletí
- kalendářní rok

Nárok na vrácení daně za zdaňovací období **kalendářní čtvrtletí** platí pro osoby, které prokazují spotřebu minerálních olejů evidencí o skutečné spotřebě. Jedná se tedy o rybníkáře

a osoby provozující hospodaření v lese. Dále pro osoby provozující rostlinnou výrobu nebo chov hospodářských zvířat, které si zvolily jako způsob prokazování spotřeby „evidenci o skutečné spotřebě“.

Nárok na vrácení daně za zdaňovací období **kalendářní rok** platí pro osoby provozující rostlinnou výrobu nebo chov hospodářských zvířat, které si zvolily prokazování spotřeby minerálních olejů „normativem minimální spotřeby“.

Daňové přiznání

Nárok na vrácení daně se uplatňuje podáním DAP – stejně jako doposud.

Pro uplatnění nároku budou nově dva druhy formulářů DAP

- formulář pro DAP za kalendářní čtvrtletí (rybníkáři, lesy, prokazování spotřeby evidencí),
- formulář pro DAP za kalendářní rok (rostlinná a živočišná výroba při prokazování spotřeby normativem).

Poznámka:

Nárok na uplatnění vratky vzniklý před 1. 1. 2019 se uplatňuje na původních „starých“ formulářích DAP za zdaňovací období kalendářní měsíc roku 2018.

Lhůta pro podání řádného daňového přiznání

Nárok se uplatňuje ve lhůtě **do konce třetího kalendářního měsíce** následujícího po skončení zdaňovacího období, ve kterém nárok na vrácení daně vznikl.

- DAP za 1. čtvrtletí se podává do konce června (3 měsíce po březnu) – další čtvrtletí obdobně (30. 6. 2019 je neděle – tudíž za 1. čtvrtletí 2019 lze DAP podat ještě **v pondělí 1. 7. 2019**),
- DAP za kalendářní rok 2019 – **do úterý 31. 3. 2020** (konec 3 kalendářního měsíce po konci roku 2018).

Pokud v této lhůtě nebyl nárok na vrácení daně uplatněn, tento nárok zaniká; tuto lhůtu nelze prodloužit ani nelze povolit její navrácení v předešlý stav.

Změna oproti dosavadnímu stavu:

Není zde „*podává poprvé do 25 dne následujícího měsíce, nejpozději však do 6 měsíců*“.

DAP se podává **do konce třetího kalendářního měsíce** po skončení zdaňovacího období.

Všechna DAP za první čtvrtletí 2019 se vyměřují až od 2. července 2019, a to ke dni 1. 7. 2019.

Všechna DAP za zdaňovací období kalendářní rok 2019 se vyměřují až od 1. dubna 2020, a to ke dni 31. 3. 2020.

Lhůta pro podání dodatečného daňového přiznání

Dodatečné DAP na zvýšení nároku na vrácení daně se podává nejpozději **do konce pátého kalendářního** měsíce následujícího po skončení zdaňovacího období (*jinými slovy do 2 měsíců po lhůtě pro podání řádného DAP*).

Lhůta pro vrácení přeplatku

Vznikne-li vyměřením nebo doměřením nároku na vrácení daně vratitelný přeplatek, **vrátí se bez žádosti do 60 kalendářních dní** po vyměření nebo doměření nároku.

Nově tedy změna – došlo k prodloužení lhůty pro vrácení přeplatku ze 30 dnů na 60 dnů.

Způsob podání DAP a DoDAP

DAP se podává elektronicky s využitím dálkového přístupu ve formátu a struktuře zveřejněné správcem daně (ZFO).

Právníkové osoby podávají DAP výhradně elektronicky – ZFO formulář.

Fyzické osoby mají výjimku, kdy nemusí podávat DAP výhradně elektronicky. Mohou podat DAP jak elektronicky na stejném ZFO formuláři jako podávají právnické osoby, tak i v listinné podobě. Doporučujeme však i fyzickým osobám využívat pro vyplňování DAP elektronický ZFO formulář neboť tento provádí matematické výpočty automatizovaně a kontroluje úplnost vyplnění povinných údajů, čímž významně snižuje možnost chyby a vadného podání.

Prováděcí právní předpis

Ministerstvo zemědělství společně s Ministerstvem financí stanoví vyhláškou

- a) způsob výpočtu výše nároku na vrácení daně z minerálních olejů spotřebovaných v zemědělské prvovýrobě nebo při hospodaření v lese,
- b) výše ročních normativů minimální spotřeby a jejich kategorie a podílové rozdělení ročních normativů minimální spotřeby na jednotlivé kalendářní měsíce,
- c) způsob výpočtu intenzity chovu hospodářských zvířat včetně přepočtu hospodářských zvířat na velké dobytčí jednotky a
- d) způsob výpočtu zastoupení citlivých plodin a révy vinné.

Další informace k dané problematice zelené nafty budou uveřejněny po zveřejnění prováděcího právního předpisu (vyhlášky) ve Sbírce zákonů ČR.